

AS MULLERES DE VERDADE TEÑEN CURVAS



Tít. orixinal: *Real women have curves*

Ano: 2002

Duración: 90 min.

País: EE.UU.

Dirección: Patricia Cardoso

Guión: George LaVoo, Josefina López

Música: Emma García de Mantilla, Heitor Pereira

Fotografía: Jim Denault

Reparto: America Ferrera, Lupe Ontiveros, Ingrid Oliu, George López, Brian Sites, Lourdes Pérez

Productora: HBO Films / Newmarket Films

Xénero: comedia dramática

Para tódolos públicos

Sinopse: Ana, unha adolescente méxico-americana, está a punto de converterse en muller. Vive na comunidade hispana do Leste de Los Ángeles, e recén acabado o instituto o seu profesor anima a para que solicite unha beca para estudar na Universidade de Columbia. Pero os seus tradicionais pais pensan que non é tempo para estudar, senón para axudar á familia. Dividida entre as súas ambicións persoais e a súa tradición cultural, accede a traballar coa súa nai na fábrica de costura da súa irmán, no centro da cidade.

Curvas sen artificio

por Juan Zapater



Si o título desta película non mente e *As mulleres de verdade teñen curvas*, haberá que recoñecer que polo seu celuloide transita un grupo de mulleres verdadeiras, de mulleres auténticas, de mulleres-mulleres cuxa opción existencial percorre diferentes parcelas. Porque unha cousa é que esas mulleres, forzadas en arabescos e plenitude carnal, rivalicen en curvas e outra que se afronten á vida coa mesma actitude e concepcións.

De feito, o que sustenta *As mulleres de verdade teñen curvas* non son as formas voluptuosas, nin o resplandor da carne desparramada, nin o eloxio

á xenerosidade corporal senón o texto subterráneo que a recorre e a sustenta. Texto poliédrico que fala do dereito á liberdade, da necesidade da tolerancia, do enfrontamento xeracional, da chamada do amor e do sexo, da necesidade de voar por si mesmo, do valor da educación e da cultura, das enredadeiras étnicas e das atrancos raciais.

Detrás dunha aparencia vital e incluso frívola, a película verbaliza emocións que rozan e constrúe personaxes con recovecos que respiran. Enuncia a dificultade dunha moza para recompor a súa existencia e esculpe un fresco impresionante dominado por un grupo de mulleres separadas pola súa realidade concreta pero unidas por esas curvas que sen dúbida son tan fermosas como quen as luce. Do lucimento tamén trata esta filme, da roupa que adorna por fora e do proceso educativo que curte por dentro.

Trátase dunha primeira longametraxe e como tal alberga ese xúbilo contaxioso que ás veces posúen esas películas inclasificables, persoais e distintas tocadas dunha mestura precisa entre autenticidade e frescura. Neste senso, todo parece encaixar con precisión neste filme que dirixe Patricia Cardoso, unha realizadora colombiana que atopou nese territorio fronteirizo entre EE.UU. e México o telón de fondo sobre o que edificar a súa primeira longametraxe.

Con el resurxiu en Sundance o Premio do Público e o Premio Especial do Xulgado, dous premios que rara vez coinciden. Esa singularidade, que o público a reciba como a mellor película e que o Xulgado a designe como esa obra de autor con compoñente "especial" desvela a natureza da que está construída a película.

Patricia Cardoso, unha muller de profesión arqueóloga que, ó recibir unha beca Fullbright, culminou os estudos de cine na UCLA Film School e finalmente deixou a busca do pasado para narrar historias do presente, xa establecera ó longo dos anos 90 unha traxectoria sólida.

Nesa década choveron sobre ela premios e recoñecementos e, o que resultou decisivo, ó longo dun tempo foi a directora do Latin American Program do Sundance Institute, espazo no que terminou por cincelar esa escrita cinematográfica da que agora fai gala. É dicir, trátase dunha primeira película pero a súa realizadora posúe credenciais con experiencia e iso é apreciable na pulcritude do seu relato, na fondura das súas personaxes e na fluidez do seu devir.

Cun guión de George La Voo e Josefina López, Patricia Cardoso segue as peripecias de Ana, unha moza estudante capaz e intelixente que enfróntase a unha difícil encrucillada; debe decidir entre permanecer fiel á súa estrutura de clase e orixe e integrarse nesa gaiola de ouro e suor familiar ou deixar atrás todo iso para construír a súa propia proposta.

Se antes anotei o proceso vital da realizadora é porque resulta evidente que na súa personaxe, Ana, percíbense ecos semellantes ós que esta colombiana seguiu para dende o seu Bogotá natal acabar na meca do cine independente en Sundance.

Por eso non é estraño que as súas simpatías por Ana sexan perceptibles. Pero que Patricia comprenda a Ana non a leva a distorsionar a historia nin a edulcorala. Á contra, se ben é certo que nela puxo o sucre necesario para sorrir, non o é menos que, por debaixo, atópase a fel da verdade para que a súa película colla o voo do que se reclama coma real, coma auténtico.

Por iso mesmo, nesta película pódese percibir a sensación de compromiso co texto, é dicir, a diferenza do cine comercial hollywoodense, Patricia



Cardoso implícase cas súas personaxes, as mima e as defende: son elas fundamentalmente, e eles – dende o fondo da historia – os que aportan a esencia desta película. E, probablemente, a súa maior virtude sexa a do equilibrio porque, por riba de calquera outra apreciación, esta filme que posúe unhas raíces profundas, aparece solidamente ancorada no terreo que describe combinando sen problemas o epidérmico e festivo co dolorosamente fondo e ferido. De aí esa sensación de estupor que se percebe ó final, cando se sabe que esas curvas reverten humanidade, que son curvas sen artificio.